Indstilling til Cavlingprisen 2026 – HVEM PASSER PÅ GRISENE? – TV 2/Kompagniet

Vi indstiller hermed journalisterne Anna Thyrri, Freja Toftegaard Christiansen, Frida Petersen og Laura Dokkedal Jensen fra produktionsselskabet Kompagniet til Cavlingprisen 2026. De fire journalister indstilles for deres prisværdige arbejde med dokumentarserien "Hvem passer på grisene?", der i tre afsnit – i 2024, 2025 og 2026 – er blevet offentliggjort på TV 2.

Det første program (publiceret 12.12.2024) dokumenterede gennem aktindsigter i 515 rapporter og video-materiale fra Fødevarestyrelsens egne kontroller, at grise bliver påført alvorlige skader og lidelser i den danske, konventionelle svineproduktion. Programmet dokumenterede svigt i tilsynet og små straffe for overtrædelser. Efter programmet iværksatte Rigsrevisionen en undersøgelse af kontrollen. Statsrevisorerne udtrykte på baggrund af undersøgelsen en helt usædvanlig skarp kritik af myndighedernes kontroller.

Det andet program (publiceret 26.11.2025) afslørede, at problematiske dyrevelfærdsforhold og direkte overtrædelser af dyrevelfærdsloven også findes i den absolutte top i dansk landbrug. Landbrug & Fødevarer påstod ellers efter det første program, at overtrædelser kun skete hos "brodne kar" i branchen. Stærke interesser i landbruget forsøgte at stoppe publicering af programmet, men efter en byretskendelse afgjorde Landsretten, at offentliggørelse af billederne var berettiget. Programmet ændrede præmissen fra "brodne kar" til et strukturelt problem, der rækker helt op i landbrugets egen top.

Det tredje program (publiceret 13.05.2026) afslørede nye lovovertrædelse fra grisetransporter. Statsrevisorerne igangsatte derefter en undersøgelse af kontrollen med transporterne. Programmet påviste desuden, hvordan landbruget i årtier har haft betydelig indflydelse på de gældende love og regler i dansk griseproduktion med undtagelser, overgangsordninger og kompensationer.

Særligt billede-materialet har haft betydelig offentlig interesse hos såvel befolkningen som politikerne. Programmerne har ført til folketingsspørgsmål, samråd og Rigsrevisionsundersøgelser, og dyrevelfærd blev et af de væsentligste temaer op til folketingsvalget i 2026. Politikerne henviste særligt til "*billederne fra staldene*" i debatterne, og et "*borgerforslag mod industriel svineproduktion i strid med dyrevelfærdsloven*" blev underskrevet af over 100.000 danskere.
Markante ændringer i dansk svineproduktion er efterfølgende skrevet ind i regeringsgrundlaget. Fødevareministeriet er nedlagt, et nyt Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd er oprettet, og kontrollerne er flyttet til Justitsministeriet. Journalisterne har således på forbilledlig vis opfyldt mediernes kerneopgave ved at påvise kritisable forhold af væsentlig samfundsmæssig interesse, som myndighederne ikke har været tilstrækkelig opmærksomme på og efterfølgende har reageret overfor.

"HVEM PASSER PÅ GRISENE?" har på uafviselig og vedholdende vis sat en kollektiv fortrængning i den danske offentlighed på dagsordenen: I årtier har der været talt om politisk handling, men først efter offentliggørelsen af billeder med utallige syge, skadede, underernærede og døde grise, at der er udsigt til reelle og dermed historiske politiske beslutninger om bedre dyrevelfærd i dansk svineproduktion.

Lasse Bjerre, redaktør, TV 2 Dokumentar – Kristina Hohlmann, redaktionschef, TV 2 Dokumentar – Jacob Adrian Mikkelsen, redaktionschef, Kompagniet – og Lars Høj, producent, Kompagniet